

A O Koya ka vola na I vola:

❖ Paula sa vesuki tu.

- Ena I matai ni nona tiko vakavesu e Roma – maliwa ni 60 kei na 62 AD – a vola kina o Paula e rauta ni 5 na I vola: ki Efeso, ki Filipai, ki Kolosa, kivei Filimoni kei na I soqosoqo lotu mai Leotisea (ka sega ni yaco sara vei keda).
- Me vaka ni sega na cala bibi me beitaki kina, sa laki tiko kina ena dua na vale saumi, ka yadravi e veigauna vei ira na sotia ni Roma (Caka. 28:16). Sa rawa kina vua me tomana ni vunautaka na kosipeli, ki vei ira talega na sotia era yadravi koya (Filip. 1:13).
- Ni dikevu na I vola, eda raica rawa ni oPaula e levu e veiwasei kina (Kol. 4:7-14; Filimoni 23-24). E veitaratara talega kei na vuvale nei Sisa (Filip. 4:22).
- E nuitaka o Paula me sa na sereki (Filim. 22), a vakanuinui ka laurai ni sa sega vua ena I karua ni nona tiko vakavesuent (2 Tim. 4:6).

❖ Paula ena sinucodo.

- Mai na gauna ka sa digitaka kina ko Paula me tukuni Karisito, sa dredre na bula nei Paula (2 Koro. 6:4-5).
- E volai ga ena I Vola Tabu e tolu na nona tiko vakavesu o Paula ni bera ni kau ki Roma: e Filipai (Cakacaka 16:22-24); e Jerusalemi (Cakacaka 23:10); kei Sisaria (Cakacaka 23:33-35). E kilai rawa ni vuqa tale na gauna (2 Koronica 11:23).
- Ena dredre kece oqo, E sega ni okata vakadua o Paula me tu duadua (2 Koro. 4:7-9). Ni sa sega ni rawa ni vunau ena galala, sa digitaka “vesu ena vukui Karisito” (Efe. 6:20).
- Na I vakarau nei Paula e vakavulici keda me da vakanuinui vakaoti ki vei Karisito ni sotavi na dredre ena vunautaki na kosipeli; kakua ni madua ni tukuna Nona Vosa (2 Tim. 2:15); me da kabita na Yalo Tabu, na Daunveivakacegui o koya ka solia na kaukauwa kei na yaloqaqa (Saka. 4:6).

B O ira ka ciqoma na I vola:

❖ Ai tukutuku kei Filipai.

- E veisautaki nai karua ni nona I lakolako ni Kaulotu ko Paula. Sa liutaki koya na Yalo Tabu ena nona I lakolako (Cakacaka 16:6-12):
- O Filipai na na vanua ka digitaka na Yalo Tabu me tekivutaki kina na vunautaki ni kosipeli e Iurope. A koro vaka Roma ka ra sega ni saumi I vakacavacava ko ira na lewena.
- Sa I tovo nei Paula me lako ki valenilotu ni yaco yani ki na dua na vanua vou. Ia e sega na valenilotu e Filipai! Ena siga ni vakacecegu, e vunau ki vei ira e so na yalewa era soqonivata kina. (Cakacaka 16:13).
- Sa yaco eke na I matai ni yalewa ka lotu e Iurope: Litia. Sa papitaiso ko koya kei ira na nona lewe ni vale (Cakacaka 16:14-15).
- Ia e sega ni wele na meca. Sa uqeta e dua ka tikovua na yalo ni tevoru me vakasesea na nodra vakasama na tamata ena nona tokoni Paula vakailasu (Caka. 16:16-17). Ni sa yali na yalo oqo mai vua na yalewa, sa tekivu me rau sotava na veika rarawa ko Paula kei sailasa (Cakacaka 16:18-24).
- Na veika e yaco: Sa papitaisotaki na I vakatawa ni valeniveissvesu kei na nona vuvale (Caka. 16:25-33). Na Kosipeli e curumi Iurope ena kaukauwa keina veiliutaki ni Yalo Tabu.

❖ Ai tukutuku kei Kolosa.

- O Epafira nai tokani nei Paula ena nona a vesu tu mai Roma (Filimoni 23). A kai Kolosa (Kol. 4:12), sai koya ka a vakatekivuuna na vunautaki ni kosipeli ena koro koya (Kolosa 1:7).
- O Kolosa e dua na koro ena yasana ko Firijia, volekati Leotisea kei Eriapoli, ka vunau tale ga kina ko Epafira (Kolosa 4:13). E vuqa na Jiu era lewena. E dua ka kilai levu vei ira na Jiu sai Filimoni, a daucakacaka vata kei Paula, ka soqoni enona vale na I soqosoqo lotu (Filim 1-2).
- E dua vei ira na nona tamata o Filimoni, ko Onesimo, e a dro ki Roma, ka a lai ciqomi Jisu kina mai vei Paula (Filim. 10-11). Ena nona vakasukai Filinoni tale, e vakaraitaka kina o Paula na nodra veiwekani na turaga kei na nona tamata, nai liuliu kei ira era vakarorogo (Filim. 12-17).

❖ Nai soqosoqo lotu e Filipai kei Kolosa.

- Na I kau ni I vola ki Filipai kei Kolosa, ka rau tautauvata toka, erau vakaraitaka vei keda e rua sara na ka yaga (Fili. 1:1; Kolosa 1:1-2)
 - (1) Ena mata ni Kalou, lewenilotu era savasava ka yalodina dina ga ni tu nodra cala
 - (2) E tiko na I vakarau ena loma ni lotu, ka solia na lewa kei na I tavi ki vei ira e so na lewe ni lotu:
 - (a) Paula e I apositolo, ai liuliu levu
 - (b) Timoci ai tokani vakacaklacaka (talatala)
 - (c) Timoci ai tokani vakacaklacaka (talatala)
- E vakavinavinaka mai valeniveivesu ko Paula ki Filipai ena veivuke era vakauta yani vua (Fili. 4:18).
- E tala na nona I tokani vakacakacaka ki Kolosa me laki vakacegui ira (Kolosa 4:7-9).